

Besplatan
magazin

www.superinfo.ba

Superinfo eco

26.03.2021. / broj 217

Sretan
Uskrs!

INSPEKCIJAMA U FBIH NALOŽENO DA KONTROLIŠU VISINE CIJENA U TRGOVINAMA

Usvojivši informaciju Federalnog ministarstva trgovine o potrebi osiguranja ekonomski opravdane visine marže u veleprodajnim i maloprodajnim cijenama osnovnih životnih namirnica u FBiH, Vlada FBiH je zadužila Federalnu upravu za inspekcijske poslove da od kantonalnih uprava za inspekcijske poslove i kantonalnih inspekcijskih organa zatraži podatke o primjeni odluka o mjerama neposredne kontrole cijena za proizvode iz kantonalne nadležnosti.

Federalna uprava je dužna i da, u roku od sedam dana, Federalnom ministarstvu trgovine dostavi podatke o visini veleprodajnih i maloprodajnih marži osnovnih životnih namirnica.

Ovisno o nalazima i izvještaju Federalne uprave za inspekcije poslove, Federalno ministarstvo će, u najkraćem roku, za Vladu FBiH pripremiti informaciju i predložiti adekvatno daljnje hitno postupanje s ciljem zaštite životnog standarda građana.

U informaciji je navedeno da su cijene prehrambenih proizvoda koje BiH uvozi, te njihovog transporta, na svjetskom tržištu znatno porasle u ovoj u odnosu na 2020. godinu, zbog čega je došlo do poskupljenja i kod nas.

Kako je problem povećanja cijena u dominantnoj mjeri uzrokovani vanjskim faktorom, veoma bitno je i da visine marži osnovnih životnih namirnica, kao što su ulje, šećer, sol, maslac, margarin, pileće meso i drugo u trgovini budu na ekonomski opravdanom nivou. To znači da trgovačke marže trebaju da osiguraju pozitivno poslovanje trgovaca, ali nikako stjecanje ekstra profita i njihovog bogaćenja.

Federalno ministarstvo trgovine upoznalo je Vladu FBiH i o poduzetim aktivnostima na realizaciji zaključka sa 252. sjednice održane 21.1.2021. godine. Da podsjetimo, tada je nadležnim kantonalnim organima u FBiH preporučeno da, u roku od 15 dana, donesu odluke o visini maksimalne veleprodajne marže do osam posto na nabavnu i maksimalne maloprodajne marže do deset posto na nabavnu cijenu za proizvode iz nadležnosti kantona: za sve vrste brašna, hljeba, peciva i drugih pekarskih proizvoda od brašna žitarica i za pasterizirano, homogenizirano i sterilno mlijeko.

Analiza informacija koje je dostavilo svih deset kantona ukazuje na to da je njih pet već od ranije imalo odgovarajuće odluke o mjerama neposredne kontrole cijena koje su bile usklađene sa preporukom. Tri kantona su pripremila i donijela nove odluke u skladu s preporukom iz zaključka Vlade FBiH, a Posavski kanton je obavijestio da je u proceduri donošenje odgovarajuće odluke koja će biti uvrštena u dnevni red naredne sjednice kantonalne vlade.

Kanton 10 nije postupio prema preporuci Vlade FBiH i informirao je ovo ministarstvo da u ovom kantonu trenutno nije na snazi nikakva odluka o mjerama neposredne kontrole cijena.

UČENICI PRVE GIMNAZIJE U OKVIRU PROJEKTA "GRAĐANIN" PROBLEM PRONAŠLI U NEDOSTATKU KOMUNIKACIJE SA GRADSKOM VLAŠĆU

Učenici trećih razreda zeničke Prve gimnazije, u okviru predmeta demokratija, svojim idejama i praktičnim radom realizuju projekt „Građanin“, te identificujući problem iznalaže i predlažu rješenja.

Nedostatak adekvatne komunikacije i povratne informacije između građana našeg grada i službi koje bi im trebale biti na usluzi, jedan je od problema sa kojima se često susreću građani, konstatovali su učenici III-4 razreda zeničke Prve gimnazije.

“Prvi problem koji smo uočili je da se građani često nađu u situaciji da se sa svojim ličnim ili lokalnim problemom, idejom, žalbom ili incijativom nemaju ili ne znaju kome obratiti. Pored takvih situacija, također je i konkretni problem koliko građani mogu postati opterećeni vječnom birokratijom pisanja različitih žalbi, preusmjeravanja na različite ustanove”, kaže Alma Tuka, učenica III-4 razreda zeničke Prve gimnazije, jedna od osam članova grupe, koja između svih ostalih u školi, učestvuje u realizaciji projekta “Građanin”.

“Samom idejnom rješenju ovakvih problema prethodila je anketa koja je pokazatelj koliki je to, ustvari, problem”, rekla nam je Alma.

“Prema anketi, 80% građana je nezadovoljno komunikacijom političara sa građanima, 70% njih je izjavilo da ne znaju koji su im akti potrebni za izradu određenih dokumenata, više od 90% građana ne zna u koje ustanove da ide i kome da se obrati ako imaju neki problem”, kaže Alma.

Kako su ustanovili, jedna moderna multifunkcionalna i praktična aplikacijska platforma za mobilne uređaje bila bi jednostavno i konkretno rješenje za ovaj problem.

Aplikaciju bi građani mogli preuzeti putem svojih mobitela, tu se prijaviti i verifikovati kao građani Zenice, te dobiti pristup funkcijama ključnim u nastojanju rješenja iznesenih problema:

Kontakt forma za različite kategorije – prijedlozi, ideje, problemi, žalbe.

Centar za probleme, ideje i prijedloge gdje možemo vidjeti koje stvari su građani prijavili. Ovdje drugi građani mogu da posebno podrže, odnosno lakše rečeno “lajkaju” problem tako da bi podstakli njegovo razmatranje i rješavanje u tokovima lokalne vlasti.

Centar za informisanje po pitanju potrebnih dokumenata za pomenute administrativne usluge, upute za ustanove, i slične upute za opće olakšanje građanima.

Centar za novosti i gradske aktivnosti.

Centar za posmatranje procesa rješavanja problema.

“Velika prednost naše ideje, osim smišljenog plana za finansiranje i izradu same platforme, je to što je u pitanju aplikacija, odnosno softverska platforma, koja uvijek može biti izmijenjena i na koju je moguće nadograđivati neograničeno puno novih funkcionalnosti. Tako ova aplikacija djeluje kao temelj projekta za još direktniju demokratiju našeg grada”, objasnila je Alma Tuka, dodajući da su se obratili i nekim vijećnicima Gradskog vijeća zato što su oni nadležni za rješavanje ovakvog problema, te dobili konkretnе savjete i upute za dalji rad na projektu.

Aplikacija bi bila jednostavna, besplatna, svima dostupna za prijavu i verifikaciju, a poenta je, kaže naša sagovornica, veće učešće svakog pojedinca u kreiranju demokratije po mjeri čovjeka.

ODRŽAN DRUGI “ZENICA MEET UP”

Prije dva dana, na upriličenom drugom „Zenica Meet Up“ – u, još jednom je potvrđena uspješna saradnja i-platforme i Grada Zenica, koji su zajedničkim snagama organizirali ovo virtuelno druženje sa predstavnicima dijaspora porijeklom iz Zenice.

Samom sastanku prisustvovale su osobe pretežno mlađe životne dobi koje su, zahvaljujući svom znanju, radnom iskustvu i životnim okolnostima, trenutno nastanjene u brojnim svjetskim metropolama.

Osim već poznatih lica koja smo imali priliku upoznati prošlog mjeseca, tokom prvog susreta ove vrste, drugi „Zenica Meet Up“ svojim prisustvom uveličali su i novi učesnici, kao i predstavnici Grada Bijeljina, uvažena gospođa Milica Stolica i gospodin Nermin Zejnić. Spomenuti dvojac ugostit će nas 31.marta na prvom „Bijeljina Meet Up“ – u, kojeg realiziramo u saradnji sa čelnicima Grada.

Brojni prijedlozi

Poenta ovakvih ili sličnih susreta čiji je idejni tvorac i-platforma jeste osluškivanje potreba i želja naših građana, koji, iako trenutno ne žive u svojim rodnim gradovima, i dalje žele boljšiak za svoju zajednicu.

U vezi s tim, zahvaljujući pogodnoj infrastrukturi, sportskoj areni, stadionima, kao i brojnim hotelima, učesnici su saglasni da bi Zenica trebala nastaviti ulagati u sport i sportske događaje, organizirati brojne sportske manifestacije, dodatna novčana sredstva ulagati u male sportove poput futsala ili stolnog tenisa, a ragbiju, i zeničkom ragbi klubu, kao jednom od najperspektivnijih, vratiti stari sjaj.

No, osim o sportu, govorilo se i o potencijalima izletišta Smetovi na kojem je, prije nekoliko dana, postavljen kamen temeljac za izgradnju eko kuće čija vrijednost iznosi blizu 900.000 KM, a koja će biti „dom“ svih izviđača i bh. građana. Smetovi bi se, prema mišljenju naših sagovornika, mogli okititi epitetom respektabilnog ski centra ukoliko bi investitori prepoznali tu ideju. Ipak, jedan od najvećih problema s kojima se ovo izletište suočava jeste nedostatak vodovodne i kanalizacione mreže što uveliko usporava sve dalje aktivnosti.

Digitalizacija i usmjerenje Zenice prema konceptu Smart City također je jedna od brojnih ideja koje smo imali priliku čuti od perspektivnih Zeničana. Ipak, aktivnosti koje mladi, iako ne borave u svom gradu, već uveliko sprovode su brojne edukacije i rad sa djecom, humanitarne akcije, organizacije izleta u druge gradove i slično, a koje će se svakako nastaviti i u budućnosti.

i-platforma redovno nesebično podržava ovakve i slične aktivnosti.

Novi Zenica Meet Up organiziramo i narednog mjeseca, u saradnji sa Gradom

CENTAR ZA MLADE ZENICA NAJAVA NIZ NOVIH AKTIVNOSTI ZA NAREDNI PERIOD

Tokom pres konferencije, održane u zeničkom Centru za mlade, Omladinsko udruženje REaktiv najavilo je nastavak svog projekta „Zenica YOuth is BUZZing“, a bilo je govora o dosad realizovanim aktivnostima, ali i onima, koje tek predstoje u okviru ovog projekta.

“Centar za mlade u Zenici i njegovo Omladinsko udruženje REaktiv u prošloj godini organizovalo je oko 100 različitih aktivnosti za mlade iz cijele BiH, u kojima je učestvovao preko 1.200 učesnika”, kaže Ajša Alić, predsjednica Omladinskog udruženja Reaktiv, navodeći da je prvi dio njihovog projekta „Zenica YOuth is BUZZing“ realizovan u proteklih šest mjeseci, dok su za 42 održane aktivnosti mladi iskazali veliko interesovanje, učestvujući u njima.

Među aktivnostima su organizovana četiri dijaloška događaja, ali i kviz KVIZbi, ShutUp Nights, radionice stranih jezika, plesa i slično.

“Šarolike edukativno – zabavne aktivnosti očekuju nas i u nastavku realizacije ovog projekta u narednih pet mjeseci, a planirano je održavanje 15 aktivnosti i programa obuke, kao što su edukacije iz oblasti fotografije, grafičkog dizajna i digitalnog marketinga, a prije svega cilj nam je okupiti mlade i ponuditi im različite sadržaje, kroz koje će svoje slobodno vrijeme utrošiti na koristan način i unaprijediti svoje znanje i umijeće, ističe Amrudin Čatić, portparol na projektu „Zenica YOuth is BUZZing“.

PROJEKAT JU OBDANIŠTE TRAVNIK: „VELIKO HVALA“

U okviru manifestacije Dan općine Travnik, grupa djece Kolibrići JU Obdanište Travnik su realizovali projekat “Veliko hvala”. Djeca su uz pomoć svojih učiteljica različitim tehnikama izradila prigodne čestitke za penzionerke i penzionere JU Obdanište Travnik.

Direktor JU Obdanište Travnik Jasmin Hrnjić je naglasio da se čestitkom žele se prisjetiti osoba koje su ugradile dio sebe u ovu Ustanovu i generacije travničake djece.

-Ponosni smo što su bili dio našeg kolektiva i želimo im da svoje penzionerske dane provedu u zdravlju i veselju.
– kazao je Hrnjić.

S obzirom na trenutnu epidemiološku situaciju, čestitke su ubaćene u poštansko sanduče u Obdaništu, a poštari će ih odnijeti penzionerima.

kristal®

Vaš svijet stakla

PRODAJA RAMOVA I USLUGA URAMLJIVANJA

T +387 30 717 733
F +387 30 713 111

info@kristal.eu
www.kristal.eu

Poslovni centar 96
72250 Vitez BiH

OŠ “ĆAMIL SIJARIĆ” DODIJELJENA OZNAKA ETWINNING

OŠ “Ćamil Sijarić” dodijeljena oznaka eTwinning

Zeničkoj Osnovnoj školi „Ćamil Sijarić“ iz Nemile dodijeljena je Oznaka eTwinning škola za period 2021/2022.

Od 2.935 škola, iz 44 zemlje Evrope i šire, kojima je dodijeljeno ovo značajno priznanje, osam škola iz Bosne i Hercegovine je dobilo ovu oznaku.

Ova oznaka potvrđuje kvalitet i liderstvo škola u područjima digitalne prakse, prakse eSigurnosti, inovativnog i kreativnog pedagoškog pristupa, promocije kontinuiranog profesionalnog razvoja osoblja, te promocije prakse saradničkog učenja sa osobljem i učenicima.

Menadžment škole čestita nastavnicima Zemiri Fajković-Đuvelek, Sabini Ahmović, Jasmini Klisuri, Elvedinu Hasanbašiću i Amiru Mehmedinoviću za doprinos i kvalitetan rad u eTwinningu.

Ovo je drugi put da je škola „Ćamil Sijarić“ dobiva Oznaku eTwinning škole.

UDRUŽENJE POMOZI.BA DONIRALO KB ZENICI APARATE ZA KISIK ZA LAKŠE COVID PACIJENTE

U okviru hitne akcije pomoći stanovništvu, Pandemija 2021, Udruženje POMOZI.BA, ustupa medicinskim ustanovama aparate za kisik za lakše Covid pacijente, kako bi rasteretili preopterećeni sistem.

Ovog utorka koordinator za SBK Amir Fulurija ispred Humanitarnog udruženja POMOZI.BA uručio pet aparata Kantonalnoj bolnici u Zenici, a danas će uručiti još pet u Travniku i to za Bolnicu za plućne bolesti (sanatoriju) tri komada i za Kantonalnu bolnicu dva komada.

Radi se o aparatima koncentrator kisika, marke AEROPLUS E, njemačke proizvodnje, registrovanim u Agenciji za lijekove i medicinska sredstva BiH.

Aparati sami proizvode kisik do pet litara u minuti, što znači da su za lakše covid pacijente. Važno je jer trenutno zbog gužvi u bolnicama, lakši pacijenti koji su skoro oporavljeni zauzimaju instalacije i boce teškim bolesnicima.

„Što se tiče donacije, mi ustupamo aparate na godinu dana i mi ih servisiramo o svom trošku. Korištenje se može i produžiti, ako bude još uvjek kriza i potreba”, poručili su.

Do sada je POMOZI.BA uručilo 30 aparata, od čega 20 bolnici u Sarajevu, pet KB Zenica i pet u Travnik, tri za Plućnu bolnicu i dva za Bolnicu Travnik. Akcija se nastavlja, a svi koji je žele podržati, mogu to učiniti putem računa Udruženja, web platforme ili humanitarnog broja: 17022, kojim se donira 2 KM za ovu akciju.

KANTONALNI SUD U ZENICI POTVRDIO RJEŠENJE KOJIM SE DOZVOLJAVA UPIS PRAVA VLASNIŠTVA GRADA ZENICA NA AUTOBUSKOJ STANICI ZENICA

Kantonalni sud u Zenici potvrdio je prvostepeno rješenje Općinskog suda u Zenici kojim se dozvoljava uknjižba prava vlasništva Grada Zenica na nekretnini označenoj kao Autobuska stanica Poslovna zgrada u privredi.

Žalba zainteresirane strane u postupku Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine, Kantonalnog poreznog ureda Zenica izjavljena protiv prvostepenog rješenja odbijena je kao neosnovana.

U obrazloženju Kantonalnog suda u Zenici se navodi da je prvostepeni sud za donošenje odluke o ovoj pravnoj stvari imao osnov u notarski obrađenom Ugovoru o prenosu prava na nekretninama umjesto ispunjenja duga zaključen između JKP „Zenicatrans-prevoz putnika“ d.d. Zenica i Grada Zenica.

Predmetni ugovor zaključen je povodom regulisanja obaveza JKP „Zenicatrans-prevoz putnika“ d.d. Zenica prema Gradu Zenica, koje proizilaze iz Ugovora o zajedničkom finansiranju nabavke 10 autoba marke „Higer“ od 01.02.2012. godine.

JKP „Zenicatrans-prevoz putnika“ d.d. Zenica nije izvršilo svoje obaveze iz tog ugovora tako da je ukupan dug prema Gradu Zenica iznosio 1.750.833 KM.

Općinski sud u Zenici je 02.07.2018. godine donio rješenje kojim se dozvoljava uknjižba prava vlasništva Grada Zenica na Autobuskoj stanici Zenica, a po zahtjevu Gradskog pravobranilaštva Zenica od 29.06.2018. godine.

„Nakon što je Grad Zenica upisao pravo vlasništva na Autobuskoj stanici, stanica je i dalje bila na upravljanju Zenicatransa. Za korištenje Autobuske stanice Zenicatrans nije plaćao nikakve naknade Gradu Zenica. To je imovina naših građana i mi smo se u skladu s tim odgovorno i ponašali. Namjera Kantonalnog poreznog ureda Zenica bila je da uzmu Autobusku stanicu, što mi nismo dozvolili. Zadatak mene kao gradonačelnika i Gradske uprave Zenica je da uvijek štitimo interes naših građana i to će tako ostati dok obavljam ovu funkciju“, rekao je Fuad Kasumović, gradonačelnik Zenice.

Mi gradimo povjerenje!

- Konsalting (pomoć u upravljanju poduzećima)
- Medija servis/medija planiranje i zakup medijskog prostora
- Public Relations (odnosi s javnošću)
- Branding • Reklamne kampanje • Organiziranje događaja
- Web dizajn • Grafički & video dizajn
- Sve vrste tiska (offset, digitalni i roto tisk, sitotisk...)
- Vez i oslikavanje • Uredski, školski i reklamni materijal
- Izrada i postavljanje svih vrsta reklama

VITERA
Mi gradimo povjerenje!

Vitera d.o.o. Vitez • Poslovni centar 96 - zona II • 72250 Vitez • BiH
Tel.: +387 63 999 186
E-mail: viterapriprema@gmail.com • www.vitera.ba

ZEDA I ACADEMY387 ORGANIZIJIU IT KURSEVE U ZENICI

Nakon sedam godina postojanja, tokom kojih je u Sarajevu organizovano preko 500 kurseva i edukovano više od 4.000 polaznika, ACADEMY387 sada širi svoje poslovanje i u saradnji sa Zeničkom razvojnom agencijom ZEDA kreće sa organizacijom kurseva u Zenici.

Za početak, ACADEMY387 će svim zainteresovanim Zeničanima ponuditi nekoliko kurseva iz oblasti informacionih tehnologija, sa kojima mogu napraviti novi korak u svojoj karijeri ili se prekvalifikovati i zaposliti u IT industriji.

Prvi od navedenih je kurs Professional Software Testing, koji će polaznike uvesti u svijet QA (Quality Assurance) testiranja softvera i pomoći im da steknu vještine koje su danas izuzetno tražene kako u lokalnim, tako i u svjetskim IT kompanijama. Sa druge strane, kurs Adobe Premiere – Video Editing Like a Pro je koncipiran tako da polaznike upozna sa osnovama obrade videoa u jednom od najpopularnijih programa ove namjene na svijetu, uz čije poznавanje se kasnije mogu zaposliti u medijskim kućama ili u marketinškim agencijama, ali i kao freelanceri.

Direktorica ACADEMY387, Jovana Musić ističe: "Navedena dva kursa samo početak I u skorijoj budućnosti u Zenici planiramo organizovati i mnoge druge IT kurseve. Takođe, želimo iskoristili ovu priliku da pozovemo i sve građane Zenice koji bi želili da podijele svoje znanje iz oblasti IT-a sa drugima da nam se javi i postanu jedan od 150 + ACADEMY387 predavača. Možete nam se javiti putem e maila: contact@academy387.com."

ACADEMY387 kursevi u Zenici će se održavati u prostorijama Zeničke razvojne agencije ZEDA, a za više informacija o istim je moguće pronaći na: www.academy387.com ili kontaktirati organizatore putem telefona na broj 033 941 261.

KB ZENICA: ODLUKA O VRAĆANJU SPECIJALIZANATA

Menadžment Kantonalne bolnice Zenica donio je odluku o vraćanju specijalizanata zbog aktuelne situacije sa koronavirusom. Na Covid odjelu jutros je bio nešto manji broj pacijenata u odnosu na jučerašnji dan.

Kantonalna bolnica Zenica je u proteklom periodu koristila sve raspoložive unutrašnje rezerve kada je u pitanju stručni kadar, angažujući između ostalog i mlađe specijaliste do 10 godina staža.

“Najnovija odluka odnosi se na vraćanje desetak specijalizanata iz Kliničkih centara Sarajevo i Tuzla, osim onih kojima je ostao kraći period do završetka specijalizacije, odnosno onih kojima je preostao ispit”, ističe dr. Rasim Skomorac, direktor zeničke bolnice.

U Kantonalnoj bolnici Zenica trenutno je povoljnija situacija u pogledu odsustva zaposlenih. Oko 50 je trenutno odsutno po osnovu pozitivnog nalaza na Covid ili je u izolaciji po osnovu kontakta sa zaraženim članom porodice.

INCIJATIVU UDRUŽENJA POSLODAVACA PRIHVATILA ALBA

Inicijativa Udruženja poslodavaca Zenica, koja predviđa olakšice privrednim subjektima, odnosno oslobođanje obaveze plaćanja za usluge prikupljanja, odvoza i deponovanja otpada za period od 15. marta do 15. maja prošle godine, prihvaćena je od strane preduzeća „Alba“ Zenica.

Za provođenje postupka oslobođanja Udruženju poslodavaca potrebni su podaci o nazivu i sjedištu svakog pojedinačnog privrednog subjekta, kao i za poslovnu jedinicu kojoj je u tom periodu bio zabranjen rad, te šifra djelatnosti kojom se utvrđuje da privredni subjekt pripada djelatnosti kojima je bilo zabranjen rad u tom periodu.

Iz Udruženja poslodavaca su zamolili privredne subjekte da do 31. marta tekuće godine dostave ID broj kao i izvod iz statistike.

Također, podsjećaju da određeni privredni subjekti koji su dobili dodatna ovlaštenja i nastavili obavljati djelatnost, a samim tim i proizvoditi otpad, neće biti oslobođeni obaveze plaćanja za pomenuti period, a to se, prije svega odnosi na šaltersku prodaju hrane i pića i slično.

Za sva eventualna pitanja na raspolaganju je kontakt telefon Udruženja poslodavaca Zenica 032/221 960.

IZBACITI IZGRADNJU MALIH HIDROELEKTRANA NA PODRUČJU OPĆINE TRAVNIK IZ NACRTA PROSTORNOG PLANA SBK

Simbolično, na Svjetski dan voda, na konferenciji za medije u Travniku, Neformalna grupa organizacija civilnog društva i pojedinaca iz općine Travnik „Dižimo glas za naše rijeke“, ukazala je javnosti na problem gotovo nekontrolisane izgradnje malih hidroelektrana na rijekama u BiH, od kojih je najveći broj izgrađen i u planu je za izgradnju u Srednjobosanskom kantonu.

Upravo je Vlada SBK, odnosno Ministarstvo prostornog uređenja, građenja, zaštite okoliša, povratka i stambenih poslova SBK, u najnovijem Nacrtu izmjena i dopuna prostornog plana SBK 2005-2025, planiralo izgradnju novih malih hidroelektrana na rijekama u SBK, što će izazvati nenadoknadivu štetu, prvenstveno riječnim ekosistemima i okolišu općenito, ali i turističkim potencijalima, posebno planine Vlašić i njenih resursa za planinski i ruralni turizam.

Brojne studije su pokazale da je šteta koju male hidroelektrane nanose ekosistemu višestruko veća od njihove koristi za ekonomiju i proizvodnju energije, jer je količina energije koju proizvode u BiH zanemariva u odnosu na ukupnu količinu koju proizvedu postojeće velike elektrane.

Iz tog razloga Neformalna grupa „Dižimo glas za naše rijeke“ javno iskazuje svoj negativan stav prema Nacrtu izmjena i dopuna prostornog plana SBK, posebno onom njegovom dijelu koji se tiče izgradnje malih hidroelektrana i uništavanja okoliša.

Indir Melić, predsjednik Upravnog odbora Kluba sportskih ribolovaca Travnik ističe kako ovim Nacrtom Vlada SBK, prije svega, krši odluke Federalnog parlamenta i Vlade Federacije, koji su protekle godine usvojili Zaključak o zabrani izgradnje malih hidroelektrana u FBiH.

-Kantoni imaju dužnost da poštuju propise, odluke, zaključke i druge pravne akte, te je ovaj Nacrt krajnje neodgovoran postupak prema građanima. – kazao je Melić

Dodaje kako su građani svjesni štetnih posljedica izgradnje malih hidroelektrana po okoliš:

-Svima nam je poznato da male hidroelektrane negativno utiču na floru i faunu, narušavaju pejzaž, te dovode u pitanje opstanak jednog izuzetnog resursa kao što je voda. A pri tome ne postoji nikakva ekomska korist za zajednicu, osim za pojedinca – investitora. – zaključio je Melić.

Jakub Čogić, mještanin sela Mudrike (Vlašić) istaknuo je značaj rijeke Ugar za poljoprivredu od koje žive mještani Mudrika, od kojih mnogi svoje proizvode plasiraju turistima.

-Gradnjom malih hidroelektrana na rijeci ugrožava se turistički potencijal koji je vrlo bitan za razvoj turizma na planini Vlašić. Ugrožavanjem turizma, direktno se ugrožavaju i privredne aktivnosti mještana od kojih oni i žive“. – rekao je Čogić.

Samer Dolovac, predsjednik Udruženja Vlašić planet života, istaknuo je kako izgradnja malih hidroelektrana nije u funkciji turizma, koji je okosnica razvoja privrede planine Vlašić, te da direktno ugrožava turističke resurse:.

-Još od kraja šezdesetih godina prošlog stoljeća koncept razvoja planine Vlašić je razvoj planinskog, odnosno ruralnog turizma. Sve aktivnosti koje ugrožavaju turističke resurse mi ne podržavamo, jer veliki broj ljudi živi od turizma na planini Vlašić. Iz tog razloga dajemo punu podršku Neformalnoj grupi. – izjavio je Dolovac.

Predstavnici Neformalne grupe ističu kako je njihov naredni korak predaja službenog zahtjeva za brisanje planiranih malih hidroelektrana iz Nacrtu izmjena i dopuna prostornog plana SBK 2005- 2025 na području općine Travnik, te javno upućivanje ovog zahtjeva Ministarstvu prostornog uređenja, građenja, zaštite okoliša, povratka i stambenih poslova SBK na Javnoj raspravi o Nacrtu izmjena i dopuna prostornog plana SBK 2005-2025, zakazanoj za 1. april 2021. godine.

Kažu kako od Ministarstva očekuju da štiti okoliš, baš onako kako stoji u njegovom nazivu, a ne da predlaže i usvaja štetne prostorne planove koji će okoliš dodatno devastirati.

KASUMOVIĆ: LIDL DOLAZI U ZENICU

Pripremamo početak uspostave dvije velike poslovno-industrijske zone koje će zaposliti puno ljudi. Oživljavamo Smetove, a dolazi nam i nekoliko velikih svjetskih firmi, među kojima je i Lidl, kazao je u intervjuu gradonačelnik Zenice Fuad Kasumović.

U opširnom intervjuu o trenutnoj političkoj i ekonomskoj situaciji u Zenici, kao i planiranim projektima, Kasumović je najavio reaktiviranje Smetova, gdje će se izgraditi veliki eko park s kućom koja bi bila data izviđačima na korištenje. Vrijednost tog projekta je 1 milion KM.

“Ove godine starta i izgradnja jedne poslovne i jedne proizvodno poslovne zone. Kada one budu završene, otvorit će se prostor za otvaranje više hiljada radnih mesta. Neki kažu i do 20.000 ljudi će se moći zaposliti, ali ne bih da licitiram”, najavio je Kasumović.

Ozbiljna firma dolazi

Prema njegovim riječima, to će ubrzo biti objavljeno.

Takođe, jedna vrlo ozbiljna svjetska firma završila je registraciju u Sarajevu i ona će raditi iz Zenice.

A i „Lidl“ dolazi u Zenicu“, poručio je Kasumović.

Oosnovan Lidl BH

Podsjetimo, kompanija Lidl osnovana je u Bosni i Hercegovini, nakon što je ovaj njemački gigant nedavno najavio ulazak na bh. tržište.

Kako je BiznisInfo već pisao, početni kapital kompanije Lidl BH d.o.o. je skoro million maraka, tačnije 977.915 KM.

Formalni osnivač je firma W E-International Zweite GmbH, a sjedište društva je u ulici Maglajska u Sarajevu.

Direktor firme je Roland Schreiber, a izvršni direktor Allen Halimić. Obojica su radili kao članovi Uprave Lidla Hrvatska.

“Lidl” trenutno ima 11.200 poslovnica u 32 zemlje širom svijeta.

Mi gradimo povjerenje!

- Konsalting (pomoć u upravljanju poduzećima)
- Medija servis/medija planiranje i zakup medijskog prostora
- Public Relations (odnosi s javnošću)
- Branding • Reklamne kampanje • Organiziranje događaja
- Web dizajn • Grafički & video dizajn
- Sve vrste tiska (offset, digitalni i roto tisk, sitotisk...)
- Vez i oslikavanje • Uredski, školski i reklamni materijal
- Izrada i postavljanje svih vrsta reklama

VITERA d.o.o. Vitez • Poslovni centar 96 - zona II • 72250 Vitez • BiH
 Tel.: +387 63 999 186
 E-mail: viterapriprema@gmail.com • www.vitera.ba

NA DAN ZENICE POLOŽEN KAMEN TEMELJAC NA SMETOVIMA ZA IZGRADNJU EKO KUĆE

Omiljeno izletište Zeničanki i Zeničana će uskoro biti obogaćeno dodatnim turističkim sadržajima. Naime, na Dan Zenice položen je kamen temeljac na Smetovima za izgradnju Eko kuće.

Ovom svečanom i izuzetno značajnom događaju prisustvovali su brojni dužnosnici Bosne i Hercegovine, predstavnici viših nivoa vlasti, Federacije BiH, Zeničko-dobojskog kantona, članovi Gradskog vijeća Zenice i gradonačelnik Fuad Kasumović. Ovaj projekt je vrijedan 900 hiljada maraka, a finansiran je iz sredstava grada Zenice, Vlade ZDK i Vlade Federacije BiH.

“Konačno nakon 2012. godine kada je počela ideja da će ovdje biti jedan reprezentativan dom, danas smo došli i do situacije kada je položen kamen temeljac i očekujemo da ćemo tokom ove godine imati Eko kuću, gdje će se moći okupljati, kako izviđači, tako i svi građani grada Zenice i BiH”, kazala nam je pomoćnica gradonačelnika za boračko-invalidsku i socijalnu zaštitu, stambene poslove i društvene djelatnosti Sumea Mujkanović.

Kako kaže predsjednik SIGZ-a Edin Šarić, deset godina upornosti se isplatilo i danas konačno, počinje se sa izgradnjom ovog za izviđače itekako važnog projekta.

“Nadamo se da ćemo Eko kuću početi koristiti već od oktobra mjeseca kada su i planirali završetak radova. Očekujemo da po završetku izgradnje ove Eko kuće, ova kuća i bude uistinu ekološki, edukativni i sportski centar otvoren za sve nevladine organizacije, kao i za sve ostale gradjane Zenice.”

U revijalnom dijelu današnjeg programa nastupili su članovi Saveza izviđača Grada Zenica i Duvački orkestar Zenica. Program na Smetovima je održan u skladu sa preporukama Kriznog štaba i maksimalno poštivanje aktualnih epidemioloških mjera.

NA EKONOMSKOM FAKULTETU UNZE OTVOREN CENTAR ZA DIGITALIZACIJU

Na Ekonomskom fakultetu zeničkog Univerziteta otvoren je Centar za digitalizaciju, inovacije i konkurentnost metalne industrije regije Centralna Bosna, čime su stečeni uslovi za značajno unapređenje u oblasti digitalne transformacije poslovanja malih i srednjih preduzeća, te za jačanje njihovih inovativnih kapaciteta i konkurenčnosti na zahtjevnim tržištima na kojima posluju, rečeno je danas.

“Ovo je početak procesa uvođenja digitalizacije u segmentu metalne industrije, što je značajan izazov i naši donatori Evropska unija i Vlada Savezne Republike Njemačke su prepoznali našu ideju da unaprijedimo ovaj sektor slijedeći savremene tendencije u digitalnoj transformaciji poslovanja, koja neminovno iziskuje značajno ulaganje u tehnološke transfere i u primjenu savremenih IT tehnologija, zasnovanih na specifičnim znanjima”, navodi profesor doktor Alaudin Brkić, vođa ovog projekta i dekan Ekonomskog fakulteta u Zenici.

Upravo ovaj Centar kroz svoje odjele za digitalizaciju, inovacije i konkurentnost imat će za cilj u narednom periodu da radi na poboljšanju naših izvozno orientisanih kompanija u tom dijelu.

Potpisanim Memorandumom o saradnji između nosilaca javne vlasti, privatnog sektora i zeničkog Univerziteta bit će uspostavljena tješnja saradnja u području razvoja inovativnog partnerstva, što bi trebalo da poluči značajan rezultat, kada je riječ o ulaganjima u primjenu savremenih znanja, jer je ovaj Centar već osmislio jedan softver, koji će biti ponuđen metalnom sektoru i poboljšati njihovu konkurenčnost u nastupu na ino tržištu, istaknuto je ovom prilikom.

IZMJENA ODLUKE O KREDITNOM ZADUŽENJU ZA PROJEKAT PLAĆA VODA

Na sjednici Vlade Zeničko-dobojskog kantona usvojen je Prijedlog Odluke o dopuni Odluke o prihvatanju kreditnog zaduženja prema Ugovoru o zajmu između Bosne i Hercegovine i Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) i Bosne i Hercegovine i Razvojne banke Vijeća Evrope (CEB) za projekat „Izgradnja regionalnog vodovoda Plava voda“.

Ova odluka bit će na razmatranju na narednoj sjednici Skupštine ZDK, planiranoj za iduću sedmicu.

Direktor Javnog preduzeća „Regionalni vodovod Plava voda“, Ernad Granić pozdravio je donošenje ove Odluke čime se deblokira realizacija ovog kapitalnog projekat u koji su uključene općine Travnik, Novi Travnik i Busovača, Grad Zenica, kao i dva kantona, Zeničko-dobojski i Srednjobosanski, kao i Federalni fond za zaštitu okoliša.

„Ukoliko bilo ko od ovih partnera zakaže i ne ispuni svoje obaveze, čitav projekt staje i to nama stvara velike probleme“, kazao je Granić.

Dodao je, kako se i dalje nada da ovaj projekt može biti uspješan ukoliko se svi uozbilje i daju svoj maksimum koji je potreban od strane svih učesnika.

Regionalni i međukantolni projekt „Plava voda“ kreditnim sredstvima finansiraju EBRD i Razvojna banka Vijeća Evrope sa po 11 miliona eura.

Osim toga, grantom SIDE svaka lokalna zajednica u projektu dobija po 1 milion KM, a do sada je u izradu projekta uloženo 600.000 eura od strane EBRD-a te uz troškove preduzeća, ukupna cifra dostiže oko 50 miliona maraka.

FAZE SOCIO-EMOCIONALNOG RAZVOJA DJETETA

Svako dijete kroz odrastanje prolazi kroz različite faze koje su karakteristične po tipičnim ponašanjima i posebnim dječjim potrebama.

"Ah, to je samo faza. Nije važno, proći će je to ubrzo. Najbolje da ju ignoriraš i ubrzo će na to zaboraviti." Riječi su majke jedne djevojčice od 4 godine koja je svoje roditelje i blisku okolinu svakodnevno obasipala tisućama pitanja.

U jednom dijelu majka je imala pravo - to je faza kroz koju djevojčica prolazi, no ignoriranje takvog ponašanja djetetu može poslati poruku kao da je neprihvaćeno i da njegovo mišljenje nije važno.

Različite faze odrastanja djeteta

Svako dijete kroz odrastanje prolazi kroz različite faze koje su karakteristične po tipičnim ponašanjima i posebnim dječjim potrebama. U fazama motoričkog razvoja djeca uče vještine upravljanja tijelom i savladavanja zadataka povezanih s razvojem motorike. Očekivano da djeca prohodaju između 13-15 mjeseca, oko 2. godine već mogu samostalno ići niz i uz stepenice, a fina i precizna motorika usavršava se tek u školskoj dobi.

Kognitivne faze označavaju stupanj razvoja dječjeg mozga i njegova shvaćanja svijeta, razvoj govora, percepcija vremena i slični kognitivni procesi.

No, djeca prolaze kroz faze socijalnog i emocionalnog razvoja. Kroz rani razvoj uče o sebi, svojim emocijama, tuđim emocijama, procjenjuju okolinu kao sigurnu ili nesigurnu, kao prihvaćajuću ili odbijajuću ili kao okolinu koja podržava njihov razvoj ili se pak treba "boriti" za sebe. Tijekom svake faze kroz svoju kompetenciju u savladavanju određenih razvojnih zadataka i odnos s drugima između ostalog dijete pokušava odgovoriti na pitanja „Tko sam ja?“, „Kakvi su drugi oko mene?“, Je li svijet sigurno mjesto?“ te „Koja je moja uloga u svijetu?“. Kakve zaključke će o svijetu i svojoj ulozi u njemu dijete donijeti u ovim fazama ovisit će reakcija okoline i njegove osobne snage u uspješnom prolasku kroz ostale razvojne faze.

Roditelji su u tom procesu iznimno važni jer svojim ponašanjem pružaju odgovore na pitanja koje si dijete nesvesno postavlja. Često zaključci koji su doneseni u ranoj dobi utječu na kasnije ponašanje i naš pogled na svijet i sebe kao odrasle ljude stoga je jako važno pomoći djeci u prolasku kroz svaku od ovih faza.

Clarke i Dawson (1989) opisuju sedam faza socio-emocionalnog razvoja kroz brige koje ih u svakoj fazi muče:

Prva faza (rođenje do 6 mjeseci) – Je li u redu za mene da sam ovdje? Hoće li moje potrebe biti zbrinute? Roditelji mogu pomoći tako što će dosljedno odgovarati na dječiji plač te im pružati puno fizičkog kontakta

Druga faza (6 -18 mjeseci) – Je li sigurno da istražujem i isprobavam nove stvari? Mogu li vjerovati u ono što naučim? Roditelji djetetu trebaju osigurati sigurnu okolinu, za svako izgovoren „Ne“ reći dva „Da“, zaštiti ga da se ne bi ozlijedilo, pružiti stimulativnu okolinu.

Treća faza (18 mjeseci - 3. godine) – Je li u redu da naučim misliti svojom glavom? Roditelji bi se trebali suzdržati od pomaganja djetetu i davanju rješenja, poticati uzročno-posljedično razmišljanje, često ga pitati za njegovo mišljenje, prihvatići ponašanje djeteta kada je pod utjecajem snažnih emocija i učiti ih opcije kako mogu te emocije na adekvatan način izraziti.

Četvrta faza (3. - 6. godine) - Je li u redu za mene da budem tko jesam, sa svim mojim specifičnostima i sposobnostima? Je li za mene u redu procijeniti tuže ponašanje i naučiti da svako ponašanje nosi određene posljedice? U ovom periodu jako je važno dosljednost u ponašanju roditelja prema djetetu. Poželjno je odgovarati na sva njegova pitanja, učiti o ljudskom tijelu i omogućiti mu da se osjeća zadovoljno kao dječak ili djevojčica. Suzdržati se od zadirkivanja ili posramljivanja djeteta. Također, roditelji mogu pohvaljivati dijete u konkretnoj situaciji uz objašnjenje zašto ga se pohvaljuje.

Peta faza (6. - 12. godine) – Hoću li uspjeti razviti kompetenciju za savladavanje svih vještina potrebnih za život u mojoj kulturi? Omogućiti obaveze poput pospremanja igračaka, kuhinjskog stola i sl., pokazati povjerenje u dijete da je sposobno nositi se s životnim izazovima, poticati djetetov trud da stvari uči na svoj način, važno je pružiti istinite informacije o životu, svijetu i odnosima, stvoriti jasna pravila o tome tko je za što odgovoran.

Šesta faza (13. - 19. godine) – Kako da postanem zasebna osoba sa svojim osobnim vrijednostima, a ipak da se uklopim u okolinu? Je li u redu za mene da budem nezavisna osoba, da poštujem svoju seksualnost i da budem odgovorna? U ovom periodu djeca se počinju ponašati kao male odrasle osobe te bi se roditelji trebali suzdržati od fizičkog kontakta s djetetom na koji su navikli te poštovati njihove granice

Sedma faza (odraslo doba) - Kako ću uravnotežiti moje potrebe za kompetencijom u poslu, intimnošću u privatnom životu i odvojenosti od drugih ljudi kao zasebna osoba? Kako ću balansirati potrebe za neovisnošću i pripadanjem?

Naravno svako dijete je drugačije stoga se i faze ponekad mogu pomaknuti koju godinu ranije ili kasnije, no važno ih je prepoznati, a zatim i adekvatno reagirati.

5 MALIH I VAŽNIH PRAVILA U KOMUNIKACIJI S DJECOM

Komunikacija nije samo puko prenošenje informacija, već i važan element u odgoju, pomoći kojeg možemo potaknuti dijete na aktivnost, na razmišljanje, pa i na motivaciju i samopouzdanje!

Djeca su pametna mala bića, brzo i lako uče i pamte, što roditelje često može zavarati, pa se prema njima ponašaju kao prema odraslima, a ne kao prema djeci.

To se najbolje vidi kroz primjere u komunikaciji kada roditelji pričaju s mališanima kao sa sebi ravnima. Pritom, ne mislim da roditelji trebaju "tepati" i koristiti "bebi" govor, već pričati tako da ih dijete stvarno razumije i da može pratiti tijek komunikacije.

Zato je korisno da se u razgovorima s djecom uzrasta dvije, tri, četiri godine, pridržavamo ovih jednostavnih pravila.

Pravilo broj 1

Obratite se djetetu imenom i budite u istoj ravnini. Djeci najbolje skrećete pažnju kada prva rečenica počinje njihovim imenom i to kada ste u istoj visini s njim, jer komunikacija ne može početi sve dok se ne napravi kontakt očima sa sugovornikom. To što vi pričate dok je dijete pored vas uopće ne znači da ste uspostavili komunikaciju i ne ljutite se na dijete ako vas nije slušalo. Ono jednostavno nije moglo razumijeti da pričate njemu. Zato se spustite na njegovu visinu i kažite - Marko, idemo kod bake na ručak. Dođi da se spremimo. Kada ste uspostavili ovakav kontakt možete nastaviti pričati jer onda dijete razumije da govorite njemu. Ipak, što je dijete mlađe, to kontakt očima treba duže trajati, tj. trebate ga gledati sve vrijeme razgovarate.

Pravilo broj 2

Koristite riječi koje koristi i dijete. Nekada roditelji u želji da obogate djetetov rječnik koriste riječi koje su djetetu, zbog uzrasta i verbalnih sposobnosti, komplikirane za izgovor i čije značenje mu je nepoznato. Međutim, ovo dovodi do dvije situacije - prva je da nas dijete ne sluša jer nas ne razumije, a druga je da dijete uđe u frustraciju jer, i pored želje i volje, jednostavno ne može ponoviti neku riječ. Zato se držite one stare "sve u svoje vrijeme", odnosno učite dijete "težim i složenijim" riječima kada ono od vas zatraži da mu ih pojasnite. Naravno, vi možete postupno uvoditi nove riječi, ali ne kada su one u formi zahtjeva za dijete, već samo na "nivou priče", a ono će vas samo pitati kada želi da mu objasnite neku riječ i tada je pravi trenutak da to napravite.

Pravilo broj 3

Koristite riječi koje želite da i dijete koristi. Izvoli, hvala, molim, oprosti, dobar dan, doviđenja..., su riječi koje želimo da govore i naša djeca. Ako znamo da djeca najviše uče kroz promatranje i oponašanje, onda je jasno da i mi roditelji trebamo govoriti isto ono što od djeteta očekujemo (i obrnuto, da izbjegavamo riječi koje ne želimo da naše dijete govori). Ne možemo očekivati da se dijete ispriča ili zahvali ako ono od nas to nikada ne čuje. Čak i kada mu kažete - Zahvali se, ako to nije čulo ranije od vas, neće mu mnogo značiti kao zahtjev, niti će biti motivirano da to napravi sljedeći put.

Pravilo broj 4

Jedna stvar u jednom trenutku. Kada roditelj daje djetetu informacije ili zadatke, ako ih je više, onda vrijedi ovo pravilo. Zašto? Zato što postoji ograničen broj informacija koje u jednom trenutku možemo primiti, obraditi i razumjeti. U rečenici tipa: "Kad budemo otišli na more za mjesec dana, ti ćeš učiti plivati i upoznat ćeš mnogo novih prijatelja i svaki dan ćemo jesti sladoled!", dijete od dvije godine će se fokusirati samo na jednu stvar - onu koju najviše voli, a sve ostalo će "izbrisati", jer ih je previše (ovo je misaoni proces koji se odvija podsvjesno kod svih nas, ne samo kod djece). U ovim situacijama jedino što roditelj dobija je bezbroj puta ponovljeno pitanje "Kada ćeš mi kupiti sladoled?" I koliko god puta ponovite - Kad budemo na moru, djetetu to neće mnogo značiti, jer je njemu budućnost kao pojам nepoznata i previše daleka. Dakle, recite mu samo ono što je u tom trenutku važno i relevantno - sad idemo van, sad ćemo kupiti kokice, sad ćemo gledati crtice.

Pravilo broj 5

Miran ton je djelotvorniji od strogog. Često se misli da se strogim tonom postiže da nas dijete (po)sluša, međutim to nije istina. Strog ton unosi nelagodu i dijete (ali i svaku drugu osobu) stavlja u podređenu poziciju i stvara otpor. S druge strane, miran ton privlači pažnju, a blago spušten glas drugu osobu navodi da pažljivije sluša kako bi čula što joj se govori. Također, miran ton "šalje" poruku da poštujemo svog sugovornika, pa je samim tim vjerojatnost da će nas slušati mnogo veća.

KAKO IZABRATI SET POSUĐA

Najčešće korišteni materijali u proizvodnji setova posuđa su nehrđajući čelik i anodizirani aluminij. Oba materijala imaju svoje prednosti i mane. Svakoj osobi su bitne različite stvari te će prema tome i izabrati ono posuđe koje joj najviše odgovara.

- Materijali izrade setova posuđa

Nehrđajući čelik (inox) je svestraniji materijal. Vrlo izdržljiv i mala je vjerovatnost da će se iskriviti posuđe. Također, ne reagira na kiseline. No, on ima i svoje mane. Osim ako lonci i tave imaju aluminjsko dno ili jezgru od aluminija ili bakra, posuđe od nehrđajućeg čelika neće najefikasnije provoditi toplinu. Kvaliteta nehrđajućeg čelika ima veliki utjecaj na trajnost posuđa, otpornost na koroziju, savijanje i slično. Posuđe od nehrđajućeg čelika često ima oznake npr. 18/10 što znači da je 18% kroma i 10% nikla. Krom zaštićuje od korozije, a nikal daje sjaj posuđu.

Aluminij je također čest izbor za posuđe, a vrlo često je anodizirani što znači da je prošao poseban proces kako bi postao čvršći. Često posuđe od aluminija ima i premaz kako se hrana ne bi lijepila na posuđe, što je dobro jer ćete ga jednostavno prati ručno, budući da se ne preporuča aluminjsko posuđe prati u perilici posuđa.

Bakar vrlo brzo provodi toplinu i omogućava bržu pripremu hrane. Njegova mana je što reagira u dodiru s namirnicama, pa se unutrašnjost bakrenih posuda presvlači drugim materijalima, ali tada više ne kuhate u bakrenom posuđu. Lako je kombinacija bakra s unutarnjim slojem inoxa najbolja, rijetko se koristi u domaćinstvu zbog visoke cijene.

Titan je lagan, otporan, čvrst... idealan za kuhijsko posuđe. Velika prednost je i to što ne reagira s hranom. Zbog cijene i loše provodljivosti temperature rijetko se koristi samostalno, nego najčešće u kombinaciji s aluminijem, gdje se vanjski sloj radi od aluminija, a unutarnji od titana.

Teflon je popularan zbog svojih svojstava neprijanjanja. Mana je što se sloj neprijanjujućeg materijala lako odljepljuje, pa se sitni komadići mogu miješati s hranom. Zbog toga izbjegavajte jeftino teflonsko posuđe i birajte ono uvijek provjerenih proizvođača.

Vatrostalno staklo je odličan odabir, ali morate biti pažljivi s njima. Nije prikladno za prženje i pirjanje zbog loše provodljivosti temperature, ali je odlično za pečenje. Staklo nema nikakvu reakciju s namirnicama. Morate uvijek poštovati maksimalno preporučenu temperaturu proizvođača, te izbjegavati toplo-hladne šokove. U vrelu posudu ne dodajte hladnu vodu i obrnuto.

Lijevano željezo nije za variva i kisela jela zbog reakcije s hranom, ali ako je presvučeno sa zaštitnim slojem tada ga možete koristiti i u tu namjeru. Obično je posuđe od lijevanog željeza dugotrajno i vrlo izdržljivo.

Emajl izlazi iz mode, međutim odličan je odabir jer nema reakcije s hranom.

Obično posuđe nije od emajla, nego je metalno, te je metal presvučen slojem emajla. Ovo posuđe nema neku konkretnu manu, osim što ga vrlo dobro morate paziti i u slučaju i najmanjeg olupljena ili pucanja emajla prestati koristiti kako metali iz donjeg sloja posuđa se ne bi miješali s hranom.

Terakota i keramika imaju slična svojstva pečenja, ali mana im je što na visokim temperaturama pucaju. Ovo posuđe odlično čuva okus hrane, samo pripazite da kupujete od provjerenih proizvođača i da nisu korištene neke boje ili sumnjivi zaštitni slojevi.

- Cijena

Također, element koji morate uzeti u obzir je cijena. Neka srednja pristupačna cijena za set posuđa od tri lonca s poklopциma bi trebala biti oko 500 kn. Što je cijena viša očekujte kvalitetnije posuđe. Možda nadete i neku dobru ponudu, ali u svakom slučaju usporedite cijene za slično posuđe na nekoliko prodajnih mjesta.

- Broj i vrsta uključenih posuda

Provjerite da li set posuđa sadrži ono što vama treba. Ako posuđe ima više dijelova vjerovatno će i koštati više, no ako vam određeni tipovi posuda ne trebaju, nema potrebe niti da ih kupujete. Također provjerite da li su uključeni i poklopci za posude.

- Kvalitetna izrada

Posuđe ne bi trebalo biti teško, ali opet neka bude dovoljno čvrsto kako se ne bi brzo iskrivilo. Ručke bi trebale ostati hladne kada se posuda zagrijava. Poklopci trebaju stajati čvrsto na loncu kako bi zadržali toplinu, ali i vlagu unutar posude.

RAZLOZI ZBOG KOJIH SE SUŠE VRHOVI LIŠČA KOD SOBNIG BILJAKA

Može biti naporno otkriti što nije u redu s ranije zelenom i prekrasnom biljkom koja počinje izgledati nezdravo. Ako primjećujete da su vrhovi nekoliko listova suhi i smeđi, to je jasan znak da nešto nije u redu sa životnim uvjetima Vaše biljke.

Pa, iako do sušenja vrhova lišća može doći zbog više razloga, prema BHG, uzrok se najčešće krije u ova tri razloga:

Neprimjereno zalijevanje

Smeđi vrhovi na lišću biljke često su pokazatelj da trebate preispitati način na koji ju zalijevate. Kad se biljka previše zaliže, previše se isuši prije sljedećeg zalijevanja, a ako tada dobije malo vode, to je recept za smede lišće.

Većina sobnih biljaka preferira stalni dovod vlage. Umjesto da ih jednom zalijete previše, a drugi put premalo, budite dosljedni u zalijevanju. Uvijek je dobra ideja stalno dodavati pomalo vode dok ne vidite da se višak vode polagano otpušta u rupe na tegli. Nakon toga obavezno ispraznite tanjur tako da lonac ne ostane u vodi zbog čega može doći do truljenja korijena i niza problema.

Nakupljanje soli u tlu

Smeđi vrhovi listova mogu ukazivati i na nakupljanje soli u zemlji. Većina biljaka u loncu ponekad treba malo gnojiva no imajte na umu da više nije nužno i bolje.

Čak i kada hranite biljke pravom količinom soli se svejedno nakupljaju pa je dobro zamijeniti tlo svakih nekoliko godina. Omešana voda također može pretvoriti vrhove lišća u smeđu boju, stoga razmislite o upotrebi destilirane ili filtrirane vode za zalijevanje.

Nedostatak vlage

Smeđi vrhovi mogli bi biti pokazatelj i premalo vlage u zraku. Mnoge sobne biljke podrijetlom su iz džungle, pa ako je u Vašem domu zrak vrlo suh, pripazite na vlažnost biljaka.

Možete ih nježno prskati crijevom ili ih stavite pod lagani tuš. Grupiranje sobnih biljaka također može pomoći u održavanju razine vlage.

Odstranite smeđe vrhove

Jednom kada počnete ispravljati ove probleme, biljka bi trebala početi uzgajati novo, zdravo lišće. Što se tiče lišća koje još uvijek imaju smeđe vrhove, mrtve dijelove možete odrezati škarama, a da ne povrijedite biljku.

Za biljke koje imaju dugačko lišće poput traka, kao što je Dracaena, napravite rezove pod kutom da imitiraju prirodni oblik lišća. Na taj način će biljka izgledati gotovo jednako dobro kao nova sve dok ne naraste novo, svježe lišće.

ELVEDINA MUZAFERIJA I AMEL TUKA NAJBOLJI SPORTISTI U 2020. GODINI NA PODRUČJU ZDK

U Bosanskom narodnom pozorištu u Zenici, održana je svečana promocija najboljih sportašica i sportaša, sportskih kolektiva, sportskih trenera, radnika i onih koji su sportu Zeničko-dobojskog kantona dali zapažen doprinos u 2020. godini. Organizator manifestacije je Novinsko-izdavačko prometno društvo „Naša riječ“ koje već 64. put organizuje „Izbor sportiste“.

Priznanje za najuspješnijeg sportskog radnika u 2020. godini, u kategoriji u sportu za lica s invaliditetima dobio je Ibrahim Hasanspahić. Najuspješniji sportski kolektiv je Sportsko društvo ratnih vojnih invalida „Kakanj 92“, a najuspješnija sportašica u sportu za lica sa invaliditetima, za 2020. godinu je Zerina Skomorac, članica Streljačkog kluba osoba s invaliditetom „SKOSI“ Zenica i reprezentacije Bosne i Hercegovine. Najuspješniji sportaš u sportu za lica sa invaliditetima za 2020. godinu, na području Zeničko-dobojskog kantona je Edib Šahman.

U kategoriji najbolji sportski radnik dobitnici su: Luki Šimunović, Haris Galijašević, Mirnes Buza i Nedžad Heco.

Petnaest mlađih koji su postignutim rezultatima zaslužili epitet „Sportska nada“ su: Benjamin Ibrahimkadić, Dino Zlotrg, Belma Eylem Babić, Leyla Sejmenović, Kanita Muminović, Hamza Zahirović, Asija Duvnjak, Dajra Duraković, Kanita Brka, Ilhana Šehić, Semir Jusić, Asja Begunić, Fahrudin Adilović, Lejla Šečić, Emin Delibašić.

Među tri najuspješnja kluba u juniorskoj konkurenciji za 2020. godinu na području ZDK su Streljački klub osoba s invaliditetom Maglaj, Klub borilačkih sportova „Borac“ Jelah i Košarkaški klub „Jumper“ Zenica.

U kategoriji juniorki najbolje rezultate postigle su: Rijalda Buza, Amila Kahriman, Maja Dodik, Nadina Mehmedović, dok su kod juniora priznanja dobili: Faruk Čabaravdić, Adin Fazlić, Alen Bičakčić.

Priznanje za doprinos u razvoju školskog sporta dobili su profesorica Mirela Abdukić Savez društava/udruga pedagoga fizičke kulture ZDK.

Priznanja za najuspješnije trenere u 2020. godini dobili su: Mensur Bajtarević, Elvedin Dubravac, Mehmed Skender.

Priznanje najbolje trenerice u 2020. godini žiri je dodijelio Aidi Kalušić i Amini Hadžimehanović.

Priznanje za životno djelo u sportu dobili su Zijad Omerović, Avdija Višća, Vladimir Ilić i Ibrahim Demir. Najveći sportski događaj u 2020. godini na području ZDK je 5. Međunarodni Zenica table tenis Open 2020.

Posebno priznanje, koje se ove godine dodjeljuje prvi put, a po odluci Organizacionog odbora dobitnik priznanja za izvrsnost u sportu i motivaciju je Ismail Zulfić.

U prošloj godini najbolje rezultate postigao je KŽK „Čelik Subor“ Zenica. U kategoriji najboljih sportskih klubova su RK „Krivaja“ Zavidovići, Streljački klub „Visoko“ i AK „Zenica“.

Organizacioni odbor odlučio je da se Specijalno priznanje za razvoj sporta dodijeli: Suadu Kaknji, a specijalno priznanje za razvoj sporta pripalo je i SKI Klubu „Ze 2010“ Zenica. Plaketa Prijatelj sporta dodjeljuje se Vladi Zeničko-dobojskog kantona i Mensuru Mušiji.

Najbolji sportisti u 2020. godini su: JASMINA MERDIĆ, VEDAD KARIĆ, NEDŽLA KOVAČEVIĆ, MESUD PEZER, ELVEDINA MUZAFERIJA, AMEL TUKA, MEDIHA SALKIĆ.

Najuspješnja sportašica u 2020. godini na području Zeničko-dobojskog kantona je ELVEDINA MUZAFERIJA, SKIJAŠKI KLUB „ZE-2010“, dok je najuspješniji sportista u 2020. godini AMEL TUKA, ATLETSKI KLUB „ZENICA“.

VICO ZELJKOVIĆ JE NOVI PREDSJEDNIK NOGOMETNOG SAVEZA BIH

Vico Zeljković novi je predsjednik Nogometnog saveza Bosne i Hercegovine.

Zeljković, koji je bio jedini kandidat za ovu funkciju, dobio je podršku 57 od 59 prisutnih delegata na Izbornoj sjednici Skupštine NSBiH. Na toj poziciji sa četvovgodišnjim mandatom naslijedit će Elvedina Begića, koji je tu dužnost obavljao u dva uzastopna mandata.

Za prvog potpredsjednika Saveza izabran je Ivan Beus, a za drugog Irfan Durić.

Prethodno je izabran 15-člani Izvršni odbor NSBiH, a osim predsjednika Zeljkovića i dvojice potpredsjednika Beusa i Durića u novi saziv su ušli: Ivo Ivkić, Azmir Husić, Muris Jabandžić, Muhidin Raščić, Midhat Sarajčić, Fuad Čolpa, Ivan Perić, Milorad Sofrenić, Milorad Lale, Miloš Brkić, Žarko Laketa i Dragan Soldo.

U nastavku sjednice izabrani su članovi Disciplinske i Apelacione komisije, tužioca, te Prvostepene i Drugostepene komisije za licenciranje klubova.

Izbor članova Odbora za posredovanje i savjetovanje NSBiH skinut je sa dnevnog reda Skupštine.

Izbornoj sjednici prethodila je redovna sjednica Generalne skupštine NSBiH, na kojoj su delegati usvojili izvještaj o radu NSBiH u 2020. godini, revizorski izvještaj za 2020., plan rada za 2021. i plan prihoda i rashoda za tekuću godinu.

U 2020. godini rashodi NSBiH iznosili su 20.610.600 KM, a prihodi 20.957.000 KM. U ovoj godini planiran je prihod u iznosu 27.336.000 KM, a rashod 26.980.400 KM.

U ZENICI ODRŽANO 16. KARATE PRVENSTVO FEDERACIJE BIH ZA DJECU

13. i 14. marta održano je 16. Karate prvenstvo Federacije BiH za djecu u organizaciji Karate saveza FBiH i Karate kluba "Čelik".

Uz strogo propisane epidemiološke mjere koje su na snazi, Karate klub "Čelik" je vrlo uspješno i sa najvećim ocjenama održao ovo prvenstvo. Satnica prvenstva je ispoštovana u minutu tako da se može reći da je ovo bilo do sada najbolje organizirano prvenstvo.

Samom organizacijom Karate klub "Čelik" je bacio u drugi plan rezultat.

Ismihana Garanović je ostvarila veliki uspjeh i u najjačoj i najbrojnijoj kategoriji na prvenstvu domogla se bronzone medalje, te sa četiri pobjede i jednim porazom osvaja treće mjesto. Ismihana trenira tek neki šest do sedam mjeseci i nosilac je narančastog pojasa.

Mladi kata tim u sastavu Petra Perić, Adna Nadžaković i Elma Tarčin osvojile su bronzone medalje, Faris Muračević je sa dvije pobjede i dva poraza osvojio peto mjesto, a u borbi za medalju je poražen, dok su Amar Tabak i Tarik Alispahić ispali su u prvom kolu.

Karate klub "Čelik" će također biti domaćin i karate prvenstva Bosne i Hercegovine za djecu koje bi se trebalo održati u aprilu.

HISTORIJSKI USPJEH: FUTSAL REPREZENTACIJA BIH IZBORILA PLASMAN NA EVROPSKO PRVENSTVO 2022. GODINE

Bosanskohercegovačka futsal reprezentacija ostvarila je historijski uspjeh. Pobjedom od 5:0 protiv selekcije Rumunije naša reprezentacija izborila je plasman na Evropsko prvenstvo u futsalu koje će se održati od 19. januara do 6. februara 2022. godine u Holandiji.

U utakmici naš tim do pobjede su vodili: Ivanković, Radmilović, Jelić i dva gola Kahvedžić. Bila je ovo četvrta uzastopna pobjeda bh. haklera u kvalifikacijama, a izabranici selektora Ive Kreze u prvom meču bili su bolji od Sjeverne Makedonije sa 2:1, dok su u gostima pobijedili Srbiju sa 2:4 kao i na gostovanju kod Rumunije rezultatom 2:3.

Do kraja kvalifikacija naš tim odigrat će još dva susret, protiv Sjeverne Makedonije 8. aprila u gostima dok će 14. aprila ugostiti Srbiju.

Plasman na Evropsko prvenstvo ostvarili su: Stanislav Galić, Marin Sesar, Josip Sesar, Mario Aladžić, Srđan Stanković, Davor Arnautović, Bilal Jelić, Mirko Hrkać, Nermin Kahvedžić, Anel Radmilović, Josip Bošković, Darko Milanović, Andrijano Dujmović, Adnan Kalajdžić, Ivan Ivanković, Amel Handžić i Kristijan Pantić.
Selektor Ivo Krezo.

POTPISANI UGOVORI: ZENICA U MAJU DOMAČIN DRUGOG KVALIFIKACIONOG TURNIRA ZA EVROPSKO PRVENSTVO U ODBOJCIMA

Zahvaljujući odličnoj organizaciji Evropskog prvenstva u odbojci za juniorke koje je održano prošle godine u Zenici, Odbojkaški savez BiH bit će domaćin kvalifikacija za Evropsko prvenstvo –grupa F i turnira “CEV Srebrena liga” za odbojkašice.

Ženska odbojkaška seniorska reprezentacija Bosne i Hercegovine od 14. do 16. maja 2021. godine u Zenici će igrati drugi kvalifikacioni turnir za Evropsko prvenstvo. Turnir će se igrati u Gradskoj areni “Husejin Smajlović”, a na današnjoj press konferenciji predstavnici Odbojkaškog saveza BiH, Alija Fatić i Miloš Jelčić potpisali su ugovore sa Hotelom Zenica, predstvincima sportske opreme Joma i BH Telecoma.

“Zenica je ponovo dobila čast, a što se mene tiče bit će i u budućnosti domaćin velikih odbojkaških utakmica. Odlučili smo da ekipu budu smještene u Hotelu Zenica jer smo im zahvalni i organizacijom tokom Evropskog turnira”, izjavio je Alija Fatić, predsjednik OS BiH.

„Hvala gradu Zenici što će još jednom ugostiti našu i ostale reprezentacije. Sve ovo do sada je prošlo odlično i zato smo se ponovo odlučili na jedan recept koji smo imali i do sada, da sa Odbojkaškog saveza BiH organizaciju prebacimo na Odbojkaški savez Federacije, jer je to prošli put bilo izvrsno, a nadam se da će to biti i ovaj put. Još jednom zahvalio bih Gradu Zenici i nadam se da ćemo 16. maja iskreno slaviti i da će naše djevojke biti na Evropskom prvenstvu“, izjavio je Miloš Jelčić, predsjednik Odbojkaškog saveza Federacije BiH.

Selektor Stevan Ljubičić objavio je širi spisak ženske seniorske reprezentacije na kojem se nalazi 30 odbojkasica, od kojih 11 nastupa u najjačim evropskim klubovima. Pripreme ženske odbojkaške reprezentacije počinju 21. aprila u Kaknju.

Ženska odbojkaška reprezentacija BiH u grupi F igrat će sa selekcijama Češke Republike, Slovenije i Latvije. Prvi kvalifikacioni turnir će se odigrati u Latviji od 6. do 8. maja, drugi kvalifikacioni turnir za Evropsko prvenstvo 2021. godine za odbojkašice igrat će se od 14. do 16. maja, a CEV Srebrena liga za odbojkašice na programu je od 28. maja do 03. juna 2021. godine gdje se u grupi B uz selekciju BiH nalaze reprezentacije Portugala, Estonije i Latvije.

ŠTA JE BIOMASA?

U znanosti se definira kao ukupna količina suhe tvari organizma s određenim područjem ili volumenom, osim vode. Međutim, biomasa znači materijal biološkog podrijetla. Sve su to organske tvari koje sintetiziraju živa bića u ekosustavima. To je opći naziv koji se daje nefosiliziranim biološkim materijalima dobivenim od živih i nedavno živih organizama.

Biomasa koju sintetiziraju proizvođači u piramidi prehrambenog lanca smanjuje se kako se prenosi na potrošače. Razlog tome je stalni odnos između proizvođača, potrošača i dezintegratora zbog vitalnih aktivnosti kao što su metabolizam, iscjedak i smrt i pretvorbe energije.

Koncept se može izraziti kao univerzalan ili regionalan. Primjeri biomase uključuju ječam, grm, tundru, savanu, tropske monsunske šume i prašume. Nastaje transformacijom i skladištenjem solarne energije iz zelenih biljaka u kemijsku energiju fotosintezom.

Ona ima ulogu spašavanja u prevladavanju trenutne energetske krize. Lijekovi za povećanje biomase traže se i provode u poljoprivrednim aktivnostima kako bi se postiglo i kontroliralo povećanje energetske učinkovitosti. Nafta, ugljen i tako dalje. uzgoj lana, ječma, kukuruza i šećerne repe postao je univerzalan kako bi se smanjila potreba za potrošnjim prirodnim resursima. Stoga je cilj koristiti kao gorivo uz povećanje proizvodnje hranjivih tvari. Biomasa je obnovljivi izvor energije. Biološki materijali obrađuju se za proizvodnju goriva i topline i koriste se u industriji. Biljna energija osigurava ciklus ugljika.

Organsko gorivo, nazvano biogorivo, je proces pretvorbe biomase u metan i ugljični dioksid pod utjecajem mikrobiološke flore u okolišu bez kisika. Biomasa se uglavnom sastoji od biljnog i životinjskog otpada. Proizvodi se biljnim uljima (ulja soje, suncokreta, uljane repice, šafranske, otpadna ulja za prženje), metanolom i reakcijom alkalnih katalizatora.

Tijekom reakcije na biopljin fermentiraju se životinjska gnojiva. Stoga se češće koristi. Žitarice od peradi, koje smanjuju prinos tla izazivajući salinitet, vrlo su poželjne u proizvodnji. Osim toga, kao sirovine koriste se i ostali životinjski otpad, poljoprivredni otpad, organski otpad iz šuma, gradsko otpadno vodo. Osim što se koristi u konvencionalnom procesu izgaranja, omogućuje proizvodnju toplinske energije i pretvaranje materijala u kruta, tekuća i plinovita goriva. u smislu zahtjeve za resursima potrebna infrastruktura Turska ima veliki potencijal.

On osigurava smanjenje uvoza biogoriva u naftu, razvoj energetske poljoprivrede i socio-ekonomске strukture ruralnih područja te zaštitu prirodnih energetskih resursa i okoliša. Biogorivo, koje podržava održivu energiju i štiti motor svojom mazivom, naziva se "biodizel .. Ima visoku plamište i vrlo je siguran za pohranu i prijevoz. Povećava zaposlenost, posebno u ruralnim područjima i osigurava energiju i uštede u proizvodnim pogonima daleko od dalekovoda. Prvo, metanski plin u septičkim jamama korišten je u Engleskoj za osvjetljavanje uličnih svjetiljki.

Ekološki štetni učinci nisu uočeni. Međutim, još uvijek uzrokuje neke učinke na okoliš. Otpad koji nastaje nakon procesa spaljivanja mora se zbrinuti. Također stvara privremeno vizualno onečišćenje skladištenjem. To je obnovljivi resurs koji može osigurati kontinuiranu energiju među alternativnim izvorima energije. Činjenica da su uvjeti skladištenja jednostavni i praktični, budući da su lokalni izvor i ne daju izvor efekta staklenika, povećava iskoristivost energije biomase. Može se spaliti u kombinaciji s fosilnim gorivima. Time se smanjuje utjecaj fosilnih goriva na onečišćenje zraka. Međutim, uzgoj, obrada zahtijeva dugo vremena, tehnologije i radne snage. Stadij kroz koji prolazi fosilna goriva i njihovo iscrpljivanje čini ove nedostatke razumnim.

Sirovine i metode

Materijali koji se mogu koristiti za dobivanje energije biomase ispitani su u dvije skupine kao klasične i moderne. Klasična biomasa javlja se u šumama i jest biljni, životinjski otpad. Moderna energija biomase je poljoprivredna industrija, urbana i domaća, povrće (kora, korijen, slama, stabljika), otpad iz šumarske industrije i energetsko šumarstvo. Biljni otpad; proteinske biljke (pšenica, grah, grašak), vlakna (muskantus, sirek, konoplja, lan), ugljikohidratne biljke (artičoka, repa, kukuruz, pšenica, krumpir), biljke uljarica (soja, suncokret, uljana repica).

Fizički i procesi pretvorbe koriste se u proizvodnji goriva. Fizički procesi; smanjenje veličine, brušenje, sušenje, filtriranje, ekstrakcija i briketiranje. Procesi transformacije su termokemijski i biokemijski procesi. Dokazani postupci pretvorbe i krajnji proizvodi navedeni su u nastavku.

Biopljin se proizvodi procesom biometanizacije, vodikom biofotolizom, bioetanolom procesom fermentacije, pirolitičkom tekućinom procesom pirolize, plinskim gorivom postupkom rasplinjavanja, bioogljenjem procesom karbonizacije i biodizelom procesom esterifikacije.

VAŽNOST EKOLOGIJE

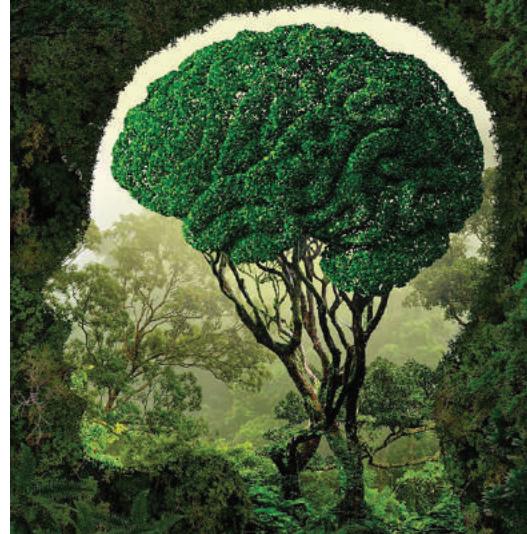
Ekologija se može definirati kao prirodna ravnoteža. Ljudska bića imaju koristi od prirode dok ispunjavaju svoje potrebe. Stoga, ona mora štititi prirodu kako bi mogla osigurati kontinuitet. Možemo dati vodu kao primjer. Zato što je voda jedan od osnovnih izvora života. Negativni faktori, kao što su rasipanje resursa, rasipanje vode, rasipanje otpada i potrošnja čiste vode, jedan su od čimbenika koji utječu na učinkovito korištenje resursa.

Važnost ekološkog svijeta

Nepoštivanje ekološke ravnoteže dovodi do neizbjegljih prirodnih katastrofa. U tom smislu razumijeva se važnost ekologije. Kao rezultat toga, mogu se pojaviti mnogi negativni životni scenariji kao što su gladi i ratovi. Kako bi se izbjegli ovi scenariji katastrofe, ljudska bića pokušavaju proizvesti tehnologije koje štite prirodu, a posljednjih godina ljudi su se okrenuli aktivnostima koje ne štete prirodi, kao što su obnovljivi izvori energije. Među ekološkim katastrofama koje je znanstveni svijet predvidio, postoje neke teme.

Među ekološkim katastrofama koje je znanstveni svijet predvidio, postoje neke teme.

Razina vode u oceanu: Zbog globalnog zagrijavanja, gdje su neobnovljivi izvori energije važan čimbenik, razina oceanske vode se povećava kao posljedica topljenja ledenjaka na polovima. Taj faktor može uzrokovati mnoge nedaće u prirodnim staništima, osobito u staništima oceana.

Promjene u klimi: Oslobađanje stakleničkih plinova, koji su glavni uzrok globalnog zatopljenja, dovest će do klimatskih promjena koje će negativno utjecati na cijelo čovječanstvo.

Vodeni ratovi: Iako je tri četvrtine svijeta pokriveno vodom, resursi pitke vode su rijetki. Jedna od najvažnijih posljedica zagađivanja tih izvora i njihova korištenja kao da nikada neće prestati je predviđanje da nedostatak resursa čiste vode može izazvati ratove u bliskoj budućnosti.

Kako bi se bolje razumjela važnost ekologije, preporuča se istražiti moguće učinke ekološke ravnoteže. Opasnost od izumiranja nekih živih vrsta jedna je od nepovratnih negativnih učinaka u prirodi.

Glavni čimbenici koji narušavaju ekološku ravnotežu

Postoje mnogi faktori koji mogu negativno utjecati na važnost ekologije. Međutim, neki su čimbenici istaknuti po važnosti. To su:

- Nedovoljna pozornost posvećuje se korištenju vodnih resursa i zagađivanju resursa
- Neplanirani poremećeni konstrukcijski problem
- Strukturiranje šumskih područja i klanje šuma

Što možemo učiniti da zaštitimo ekologiju?

Kada se promatraju na individualnoj razini, sposobnost ljudi da štite prirodu može biti ograničena, ali se mogu poduzeti mјere koje mogu uzrokovati velike razlike na masovnoj razini. Neke od tih mјera su;

Većina otpada može se reciklirati i ponovno upotrijebiti. Za to se otpad mора razdvojiti na staklo, plastiku, metal i otpad od baterije. Otpad odvojen prije odlaganja može se ponovno upotrijebiti, a brzina izazivanja negativnih učinaka može se znatno smanjiti. Treba razmotriti odlaganje otpada.

U industrijskom području važno je kontrolirati ispuštanje plinova u atmosferu. Jer nekontrolirani plinovi ispuštaju i onečišćenje zraka i pripremaju okoliš prikladan za neke ekološke katastrofe.

Neplanirana gradnja je jedan od najvažnijih učinaka. Budući da iskrivljena konstrukcija sa sobom nosi mnoge ekološke probleme. Onečišćenje izvora čistih voda jedan je od tih negativnih učinaka.

Potrebno je maksimalno povećati stopu korištenja obnovljivih izvora energije. Neobnovljivi izvori energije znače izgubljeno korištenje prirodnih resursa. S jedne strane, dok dobivanje energije, s druge strane, pokušava eliminirati onečišćenje koje se doživljava i za to se troši energija.

Jedno od najvažnijih pitanja o važnosti ekologije je nedovoljna zaštita šumskih područja. Šume se mogu opisati kao pluća svijeta. Šume obavljaju vrlo važnu zadaću filtriranjem onečišćenog zraka i proizvodnjom kisika.

EKOLOGIJA I ZDRAVLJE

Ekologija je znanost koja istražuje interakcije organizama s drugim organizmima u njihovoj okolini i fizičkom okruženju oko njih.

Čimbenici koji čine ekologiju

Raspodjela organizama na Zemlji je oblikovana intenzitetom biotičkih i abiotičkih fizičkih čimbenika. Ukratko, ekologija je podijeljena na pet različitih razina: organizam, zajednica, stanovništvo, ekosustav i biosfera.

Ovih pet razina formira sekvencijalni kontinuitet. Pojedinci čine stanovništvo. Populacije se udružuju u zajednice. Osim zajednica, možemo primjetiti da su ekosustavi sastavljeni od okoliša. U tom redoslijedu svaka je formacija u interakciji i harmoniji među sobom.

Ekologija, koja utječe na životnu i neživu okolinu, naravno ima izravan odnos prema zdravlju. Definicije kao što su postizanje ili narušavanje ekološke ravnoteže, koje možemo čuti mnogo puta, važan su mjeri kamen s učincima koji mogu imati dubok učinak na zdravlje svih živih bića.

Ekološko-zdravstveni odnosi

Ekološka okruženja u kojima se formiraju svi živi i neživi organizmi djeluju u određenom poretku. Iako se ekološka okolina ponekad može pogoršati u prirodnim uvjetima, oni mogu biti oštećeni ljudskim učincima i mogu pokazivati nepravilnosti. Mnogi faktori, kao što su klimatske promjene, razlike u padavinama, uvjeti proizvodnje i kvaliteta proizvoda, odraz su ekoloških promjena. Ekološke promjene, posebice kao rezultat ljudskih aktivnosti, postale su raširene posljednjih godina.

Povećanje globalnog zatopljenja, povećanje neučinkovitosti tla, smanjenje zelenih površina i tako dalje. Prvi faktor je ljudski faktor u formiranju mnogih situacija koje se mogu uzeti u obzir. Ove negativne promjene koje je čovjek učinio na prirodu ponovno utječu na ljudе. Kao posljedica narušavanja ekološke ravnoteže, neizbjegjan je nastanak loših scenarija koji mogu imati dubok utjecaj na ljudsko zdravlje. Kao primjer možemo pokazati da se proizvodi GMO-a posljednjih godina sve više šire. Genetski modificirani organizmi mogu se definirati kao takvi hranjivi sastojci koji značajno ugrožavaju ljudsko zdravlje, dokazano je kao rezultat znanstvenih istraživanja. Čovječanstvo, koje želi proizvoditi brže i više, ignorira faktor zdravlja dok pokušava to postići. Zapravo, danas

je jedan od glavnih uzroka mnogih vrsta raka i različitih vrsta bolesti GMO proizvodi koji su jedan od načina temeljnog narušavanja ekološke ravnoteže.

Učinci ekološkog faktora na zdravlje je još jedno pitanje koje možemo spomenuti u našem naslovu, problemu globalnog zatopljenja s kojim se suočavamo u većim razmjerima i atmosferskim dimenzijsama. Smanjenje zelenih površina jedna je od najvažnijih šteta na prirodu ljudske populacije koja je pretrpana neplaniranim širenjem i neredovnim širenjem. Jedna od najvažnijih prijetnji pogoršanja ekološke ravnoteže je povećanje koncentracije štetnih plinova u atmosferu nakon postupnog smanjivanja zelenih površina koje se smatraju izvorima kisika. Kao rezultat globalnog zatopljenja, ljudi, životinje, biljke, ukratko, svi živi organizmi su teško pogodjeni. Živi organizmi, koji se suočavaju s važnim prijetnjama u svojim životnim aktivnostima, mogu biti izloženi ozbiljnim zdravstvenim problemima s tim promjenama u ekološkoj ravnoteži.

Kao rezultat toga, ekološka okruženja svih živih i neživih formacija su u izravnoj interakciji sa svim živim i neživim bićima. Stoga će sve vrste poremećaja i poremećaja u ovoj ekološkoj ravnoteži imati posljedice koje će imati dubok utjecaj na zdravlje čitavog živog svijeta, osobito ljudskog bića. Mi, ljudi koji su blagoslovljeni kao jedini inteligentni umovi prirode, trebali bismo uzeti u obzir izravan utjecaj ekologije na zdravlje i provesti restorativne aktivnosti u tom smjeru.

Moja Radnja

Vaša online trgovina
sa najboljim cijenama!

 063/370-188

PAPUČE SA
MAGNETIMA
AKMA

FILTER OD ZEOLITA
NIKOTIN STOP

BÖRNER NOŽEVİ

MAGMAX® ZA
KOLJENO

www.mojaradnja.ba

KOJI JE ISPRAVAN POLOŽAJ ZA SPAVANJE, A KOJI ZA SJEDENJE?

Koji je ispravan položaj za spavanje?

Položaje spavanja određuje ne samo udoban krevet već tijelo prema potrebi za odmorom. Ponekad zbog zime je fetus položaj s podvijenim nogama i rukama idealan za grijanje i odmor. Ponekad nakon napornog dana potrebno je istegnuti cijelo tijelo pa je ugodno ispružiti se na leđa i istegnuti i noge.

Ponekad je ugodno leži na trbušu s ispruženim nogama što je jako korisno za oslobađanje pritiska donjeg dijela leđa ali vrlo zamorno za kose mišiće vrata koji ostaju dugo vremena prenapregnuti pa se spavanje na trbušu rijetko preporuča. Spavanje na boku je najčešće opcija a zdravije je spavanje na lijevom boku jer su tako u boljoj funkcionalnoj poziciji želudac i organi u trbušu koji rade i kada se mi odmaramo.

Koji je pravilan položaj sjedenja?

Pravilno sjedenje bez obzira na nekom stolcu je s prema naprijed okrenutim i punim stopalima oslonjeni o podlogu, bez podvijanja nogu pod stolac ili primicanja koljena ili jakog odmicanja koljena. Potrebno je sjediti cijelom natkoljenicom oslonjen o podlogu te osloncem leđa u naslon.

Idealno je da se zadrži krivina donjeg dijela kralježnice prema naprijed a da je donji dio prsnog koša oslonjen. Ramena opuštena dolje ali ne povučena naprijed što se postiže oslanjanjem ruku na bočne naslone stolca. Trbušnim laganim disanjem tako možete oslobođiti sve napetosti i funkcionalno izvršavati zadatke.

KOJI JE ISPRAVAN POLOŽAJ ZA SPAVANJE, A KOJI ZA SJEDENJE?

Hidratantna krema drži prvo mjesto kada je u pitanju dekorativna kozmetika. Ovaj tip njegove namijenjen je ženama bez obzira na dob jer koži daje prijeko potrebnu svježinu.

U čemu se krije tajna ljepote Eve Mendes ili Kate Hudson? U hidratantnoj kremi! Kate Hudson je u jednom intervjuu izjavila kako ne može zamisliti dan bez nanošenja sloja svoje omiljene kreme. Budimo realni, uz lijepu kožu svaki make up izgleda bolje, stoga hidrataciju nipošto nemoj preskočiti.

Kako odabratи pravu kremu?

Samo jedan posjet drogeriji ili parfumeriji je dovoljan da se izgubiš među mnoštvom hidratantnih krema. Matirajuće, one koje daju sjaj, s biljnim ekstraktima, s kolagenom ili pak uljem makadamije... izbor je uistinu velik.

Prije svega, važno je odrediti svoj tip kože. Masna koža je sklona sjaju, upalnim procesima u obliku prištića i akni, a suha pak perutanju i osjećaju zatezanja. Mješovita koža ima suhe obraze, ali masnu T-zonu. Svaki tip kože treba hidrataciju, stoga nemoj zaboraviti na nju.

Hidratantnu kremu se preporučuje nanositi ujutro, nakon umivanja, a prije šminkanja. Potrebno ju je ostaviti da se dobro upije prije negoli naneseš puder, jer tako će dulje trajati i neće ostati mrlje na licu. Iako si možda više puta čula kako su univerzalne kreme najbolje, već po ulasku u pubertet uvjerit ćeš se da to nije tako. Univerzalne kreme dobra su opcija za grubu kožu poput laktova i koljena ili kao dodatna njega za ruke, ali koži tvog lica potrebne su drugačije teksture. Lagane teksture koje se brzo upijaju i hidratiziraju kožu neka budu tvoj odabir. Vruć zrak, toplo vrijeme i klima uređaji itekako mogu ostaviti traga na tvojoj koži, stoga se na vrijeme pobrini da negativne posljedice svedeš na minimum.

Što mora imati svaka veza kako bi potrajala? **Dobru komunikaciju i povezanost.**

Povezali smo Vaš dom, Vaše voljene i posao...
Za Vaše veze koje traju.

ht eronet

Veza koja traje

 Fond za zaštitu okoliša
Federacije BiH

Napravljeno uz pomoć
Fonda za zaštitu okoliša Federacije BiH